

Herhangi bir vergilendirme döneminde amortisman ayrılmamasının mümkün olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	19579043-105[2019]-E.142880
Tarih	09.03.2020

T.C.

RİZE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 85550353-105[2020]-E.7749

09.03.2020

Konu : Amortisman Uygulaması Hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Vergi Usul Kanununun 320 nci maddesindeki amortisman uygulamasının 2020 yılı veya herhangi bir vergilendirme döneminde yapılmamasında mevzuat yönünden herhangi bir sakınca olup olmadığı hususunda gerekli bilginin verilmesi talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 191 inci maddesinde, "Envantere alınan iktisadi kıymetler bu kanunun "değerleme"ye ait üçüncü kitabında yazılı esaslara göre değerlendirilir.",

- 258 inci maddesinde, "Değerleme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tesbitidir.",

- 259 uncu maddesinde, "Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas tutulur.",

- 313 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

...

Değeri 50.000.000.- lirayı (513 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2020'dan itibaren 1.400 -TL) aşmayan peştemallıklar ile işletmede kullanılan ve değeri 50.000.000.- lirayı (513 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2020'dan itibaren 1.400 -TL) aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır.",

- 315 inci maddesinde, "Mükellefler amortismanına tâbi iktisadî kıymetlerini Maliye Bakanlığının tespit ve ilân edeceği oranlar üzerinden itfa ederler. İlân edilecek oranların tespitinde iktisadî kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınır.",

- 320 nci maddesinde, "Amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür.

...

Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir.

Amortismanın her hangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresi uzatılamaz.",

- 328 inci maddesinde, "Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki fark kar ve zarar hesabına geçirilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerle serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler bu farkı defterlerinde hasılat veya gider kaydederler.

Amortisman ayrılmış olanların değeri ayrılmış amortismanlar düşüldükten sonra kalan meblağdır.

Devir ve trampa satış hükmündedir.

..."

hükümleri yer almakta olup, mezkur Kanunun 315 inci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden amortisman tabi iktisadi kıymetler için uygulanacak "*Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları*" tespit edilmiş ve bu oranlar, 339, 365, 389, 399, 406, 418, 439, 458 ve 506 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki amortisman listesi ile açıklanmıştır.

Bu bağlamda, bir iktisadi kıymetin amortisman tabi tutulabilmesi için, işletmenin aktifinde kayıtlı olması, kullanıma hazır halde bulunması, işletmede bir yıldan fazla kullanılması, yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunması ve değerinin Kanunun 313 üncü maddesinde belirtilen haddin üzerinde olması gerekmekte olup, amortisman ayrılmasına iktisadi kıymetlerin aktive girdikleri hesap döneminden itibaren başlanması ve Bakanlığımızca tespit ve ilan edilen faydalı ömür ve amortisman oranlarının dikkate alınması icap etmektedir.

Diğer taraftan, mükellefler bakımından amortisman müessesesi, ihtiyari/zorunluluk arzermeyen bir uygulama (seçimlik bir hak) mahiyetinde olup, yasal olarak tanınan bu imkanın mükellefler tarafından istenilirse kullanılması veya kullanılmaması (ya da eksik kullanılması) mümkündür.

Ancak, Kanunen her yılın amortismanı ilgili olduğu yılın değerlendirme işlemlerinde dikkate alınabildiğinden, diğer bir ifade ile amortisman tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanın ancak ilgili olduğu yılda dikkate alınması gerektiğinden, herhangi bir yıl amortisman ayrılmaması ya da eksik ayrılması halinde amortisman süresinin uzatılmasına veya herhangi bir yıl amortisman ayrılmaması ya da eksik ayrılması sebebiyle amortisman süresinin son yılında itfa edilmemiş bakiye değerin (net defter değerinin) o yıl defaten gider olarak dikkate alınmasına imkan bulunmamasının yanı sıra, söz konusu yıllar için sonradan geriye dönük olarak düzeltme yapılmak suretiyle amortisman ayrılması da mümkün değildir.

Ayrıca, mükelleflerin, iktisadi kıymetlerini, Bakanlığımızca tespit ve ilan edilen amortisman oranlarının üzerinde bir oran ile itfa etmeleri de mümkün bulunmamakta olup, böyle bir durumun husulü halinde, mükellef adına anılan fiil nedeniyle mezkûr Kanunun ilgili ceza hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmektedir.

Şu kadar ki, mezkûr Kanunun 328 inci maddesi gereğince, amortisman tabi bir iktisadi kıymetin satılması halinde, bedel ile iktisadi kıymetin (amortisman konu edilmiş olması halinde, ayrılan amortisman tutarı düşüldükten sonra kalan net) değeri arasındaki farkın kar veya zarar hesabına geçirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026